

LĒMUMI

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS Nr. 243/2012/ES

(2012. gada 14. marts),

ar ko izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/21/EK (2002. gada 7. marts) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) ⁽³⁾ Komisija var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību aktu priekšlikumus par daudzgadu radiofrekvenču spektra politikas programmu izveidi. Minētajās programmās būtu jāizklāsta politikas ievirzes un mērķi attiecībā uz radiofrekvenču spektra izmantošanas stratēģisko plānošanu un saskaņošanu atbilstīgi direktīvām, kas attiecas uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem. Minētajām politikas ievirzēm un mērķiem būtu jāattiecas uz spektra pieejamību un efektīvu izmantošanu iekšējā tirgus izveidošanai un darbībai. Ar radiofrekvenču spektra politikas programmu (turpmāk "programma") būtu jāatbalsta mērķi un galvenās darbības, kas paredzētas Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumā par stratēģiju "Eiropa 2020" un Komisijas 2010. gada 26. augusta paziņojumā "Digitālā programma Euro-

pai" un kas ir iekļautas Komisijas 2010. gada 11. novembra paziņojumā "Ceļā uz aktu par vienoto tirgu" kā viena no 50 prioritārajām darbībām.

(2) Šim lēmumam nebūtu jāskar spēkā esošie Savienības tiesību akti, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/5/EK (1999. gada 9. marts) par radioiekārtām un telekomunikāciju termināla iekārtām un to atbilstības savstarpējo atzīšanu ⁽⁴⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/19/EK (2002. gada 7. marts) par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (piekļuves direktīva) ⁽⁵⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/20/EK (2002. gada 7. marts) par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (atļauju izsniegšanas direktīva) ⁽⁶⁾, Direktīva 2002/21/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 676/2002/EK (2002. gada 7. marts) par normatīvo bāzi radiofrekvenču spektra politikai Eiropas Kopienā (radiofrekvenču spektra lēmums) ⁽⁷⁾. Šim lēmumam nebūtu arī jāskar pasākumi, kuri atbilstīgi Savienības tiesību aktiem tiek veikti valsts līmenī, lai sasniegtu vispārējo interešu mērķus, jo īpaši tos, kas attiecas uz satura reglamentāciju un audiovizuālo politiku un dalībvalstu tiesībām organizēt un izmantot savu spektru sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības nolūkos un aizsardzībai.

(3) Radiofrekvenču spektrs ir nozīmīgs sabiedriskais resurss būtiskām nozarēm un pakalpojumiem, tostarp mobilo, bezvadu platjoslas un satelītu sakariem, televīzijas un radio apraidei, transportam, radiolokācijai un tādiem lietojumiem kā signalizācija, tālvadība, dzirdes aparāti, mikrofoni un medicīniskas iekārtas. Tas ir vajadzīgs sabiedriskiem pakalpojumiem, piemēram, drošības un aizsardzības pakalpojumiem, tostarp civilajai aizsardzībai, kā arī zinātniskām darbībām, piemēram, meteoroloģijai, Zemes novērošanai, radioastronomijai un kosmosa pētniecībai. Viegla piekļuve spektram ir arī nozīmīga, nodrošinot elektroniskos sakarus, jo īpaši tiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem, kas atrodas attālākajos un mazapdzīvotos rajonos, piemēram, lauku apvidos vai uz salām. Tāpēc spektru reglamentējošie pasākumi ietekmē ekonomiku, drošību, veselības aizsardzību, sabiedrības intereses, kultūru, zinātni, sociālo, vides un tehnisko jomu.

⁽¹⁾ OV C 107, 6.4.2011., 53. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2011. gada 11. maija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2011. gada 13. decembra nostāja pirmajā lasījumā (OV C 46 E, 17.2.2012., 1. lpp.). Eiropas Parlamenta 2012. gada 15. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽³⁾ OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 91, 7.4.1999., 10. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 108, 24.4.2002., 7. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 108, 24.4.2002., 21. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 108, 24.4.2002., 1. lpp.

- (4) Būtu jāpieņem atjaunināta ekonomiska un sociāla pieeja attiecībā uz radiofrekvenču spektra pārvaldību, piešķiršanu un izmantošanu. Minētajai pieejai būtu jāpievērš īpaša uzmanība spektra politikai, lai nodrošinātu lielāku spektra efektivitāti, labāku frekvenču plānošanu un aizsardzību pret konkurences pārkāpumiem.
- (5) Spektra stratēģiskajai plānošanai un izmantošanas saskaņošanai Savienības līmenī būtu jāveicina bezvadu elektronisko sakaru pakalpojumu un iekārtu iekšējais tirgus, kā arī jāuzlabo citas Savienības politikas jomas, kam nepieciešama spektra izmantošana, tādējādi radot jaunas iespējas inovācijai un darba vietu radīšanai un līdztekus veicinot ekonomikas atlabšanu un sociālo integrāciju visā Savienībā, vienlaikus respektējot spektra svarīgo sociālo, kultūras un ekonomisko vērtību.
- (6) Atbilstīga spektra izmantošanas saskaņošana arī var veicināt pakalpojumu kvalitāti, kas sniegti, izmantojot elektroniskos sakarus, un tas ir būtiski, lai gūtu darbības mēroga radītus ietaupījumus un tādējādi pazeminātu gan bezvadu tīklu izvēršanas izmaksas, gan patērētāju izdevumus par bezvadu ierīcēm. Šajā nolūkā Savienībai ir vajadzīga politikas programma, kas aptver iekšējo tirgu visās Savienības politikas jomās, kas saistītas ar radiofrekvenču spektra izmantošanu, piemēram, elektronisko sakaru, pētniecības, tehnoloģiju attīstības un kosmosa, kā arī satiksmes, enerģētikas un audiovizuālās politikas jomās.
- (7) Ar programmu būtu jāveicina konkurence un jāpalīdz izveidot pamatu vienotam digitālam tirgum.
- (8) Ar programmu jo īpaši būtu jāatbalsta stratēģija "Eiropa 2020", ņemot vērā bezvadu pakalpojumu milzīgo potenciālu veicināt uz zināšanām balstītu ekonomiku, attīstīt un palīdzēt nozarēm, kam pamatā ir informācijas un sakaru tehnoloģijas, un pārvarēt digitālo plaisu. Īpaši audiovizuālo plašsaziņas pakalpojumu un tiešsaistes satura izmantošanas pieaugums vairo pieprasījumu pēc lielāka ātruma un pārklājuma. Tās ir arī galvenās darbības Digitālajā programmā Eiropai, kuras mērķis ir nodrošināt ātru platjoslas internetu nākotnes ekonomikai, kas būs uz tīkla izmantošanu un zināšanām balstīta ekonomika, ar tālejošu mērķi nodrošināt vispārēju platjoslas pārklājumu. Pēc iespējas augstāka kabeļu un bezvadu platjoslas ātruma un jaudas nodrošināšana palīdz sasniegt mērķi – lai līdz 2020. gadam visiem iedzīvotājiem būtu piekļuve platjoslas pieslēgumam ar ātrumu vismaz 30 Mb/s un vismaz pusei Savienības mājsaimniecību būtu piekļuve platjoslas pieslēgumam ar ātrumu vismaz 100 Mb/s –, un tā ir svarīga, lai veicinātu ekonomikas izaugsmi un konkurētspēju pasaulē, kā arī ir nepieciešama, lai gūtu ilgtspējīgu ekonomisko un sociālo labumu no vienotā digitālā tirgus. Tai būtu arī jāatbalsta un jāveicina citas Savienības nozaru politikas jomas, piemēram, ilgtspējīga vides un ekonomiskā un sociālā integrācija visiem Savienības iedzīvotājiem. Tā kā bezvadu lietojumi ir svarīgi inovācijām, programma ir arī nozīmīga iniciatīva, lai atbalstītu Savienības politiku inovāciju jomā.
- (9) Ar programmu būtu jānosaka pamats attīstībai, lai Savienība varētu iegūt līderpozīcijas bezvadu platjoslu ātruma, mobilitātes, pārklājuma un jaudas ziņā. Šāda līderpozīcija ir būtiska, lai veidotu konkurētspējīgu un vienotu digitālo tirgu, kas atvērtu iekšējo tirgu visiem Savienības iedzīvotājiem.
- (10) Ar programmu būtu jānosaka pamatprincipi un mērķi dalībvalstīm un Savienības iestādēm līdz 2015. gadam un jāparedz īpašas īstenošanas iniciatīvas. Kaut gan radiofrekvenču spektra pārvaldība joprojām lielā mērā ir dalībvalstu kompetencē, tā būtu jāīsteno saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem un tādējādi, lai varētu realizēt Savienības politiku.
- (11) Programmā būtu jāņem vērā arī Lēmums Nr. 676/2002/EK un Eiropas Pasta un telekomunikāciju administrāciju konferences (turpmāk "CEPT") īpašās tehniskās zināšanas, lai Savienības politiku, kura ir saistīta ar radiofrekvenču spektru un par kuru vienojušies Eiropas Parlaments un Padome, var īstenot ar tehniskiem īstenošanas pasākumiem, norādot, ka šādus pasākumus var veikt, kad vien nepieciešams, lai īstenotu jau esošo Savienības politiku.
- (12) Vieglai piekļuvei spektram var būt vajadzīgi inovatīvi atļauju veidi, piemēram, par spektra kolektīvu izmantošanu vai infrastruktūras koplietošanu, kuru piemērošanu Savienībā varētu veicināt, apzinot paraugpraksi un mudinot apmainīties ar informāciju, kā arī konkrēti definējot kopīgus vai konverģējošus spektra izmantošanas nosacījumus. Tur, kur interferences izraisīti traucējumi neapdraud citu pakalpojumu attīstību, īpaši interesantas ir vispārīgas atļaujas, kas ir vismazāk apgrūtinātais atļauju veids.
- (13) Jau tagad būtu padziļināti jāizpēta tā sauktās kognitīvās tehnoloģijas, kaut arī tās vēl ir attīstības stadijā, – tostarp veicinot koplietošanu, kas pamatotos uz atrašanās vietas noteikšanu.
- (14) Spektra tirdzniecības tiesības apvienojumā ar elastīgiem izmantošanas nosacījumiem varētu būtiski sekmēt ekonomikas izaugsmi. Tāpēc frekvenču joslas, kurās elastīga izmantošana jau ir ieviesta ar Savienības tiesību aktiem, būtu nekavējoties jāatver tirdzniecībai saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK. Paraugprakses apmaiņa par šādu joslu atļauju piešķiršanas nosacījumiem un procedūrām, kā arī

kopīgi pasākumi, lai novērstu spektra frekvenču uzkrāšanu, kas var radīt dominējošo stāvokli, kā arī šādu tiesību nepamatotu neizmantošanu, veicinātu šo pasākumu koordinētu ieviešanu visās dalībvalstīs un atvieglotu informācijas iegūšanu par šādām tiesībām jebkur Savienībā. Atbilstošos gadījumos, neskarot noteikumus Direktīvā 2002/20/EK attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, būtu jāveicina kolektīva spektra izmantošana (vai kopīga izmantošana), ko veic nenoteikts skaits neatkarīgu lietotāju un/vai ierīču, lai atbilstoši skaidri definētiem noteikumiem vienlaikus vienā konkrētā teritorijā piekļūtu spektram vienā un tajā pašā frekvenču diapazonā.

(15) Kā uzsvērts Digitālajā programmā Eiropai, bezvadu platjosla ir svarīgs līdzeklis, lai veicinātu konkurenci, paplašinātu patērētāju izvēles iespējas un piekļuvi lauku apvidos un citos apvidos, kur platjoslas izvēršana, izmantojot kabeļu tīklus, ir grūta vai ekonomiski neizdevīga. Tomēr spektra pārvaldība var ietekmēt konkurenci, mainot tirgus dalībnieku lomu un ietekmi, piemēram, ja esošie lietotāji iegūst nepamatotas konkurences priekšrocības. Ierobežota piekļuve spektram, jo īpaši – ja piemērota spektra kļūst mazāk, var radīt šķēršļus jaunu pakalpojumu vai lietojumu ienākšanai un kavēt inovāciju un konkurenci. Jaunu spektra izmantošanas tiesību iegūšana, tostarp izmantojot spektra nodošanu, iznomāšanu vai citus darījumus starp lietotājiem, un jaunu elastīgu spektra kritēriju izmantošanas ieviešana var ietekmēt pašreizējo konkurences situāciju. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāveic attiecīgi *ex ante* vai *ex post* reglamentējoši pasākumi (piemēram, esošo tiesību grozīšana, aizliegums iegūt noteiktas spektra izmantošanas tiesības, nosacījumu uzlikšana par frekvenču spektra uzkrāšanu un efektīvu izmantošanu – piemēram, kā minēts Direktīvā 2002/21/EK, lai ierobežotu spektra apjomu, kas pieejams katram uzņēmumam, vai lai novērstu pārmērīgu spektra izmantošanas tiesību uzkrāšanu), lai izvairītos no konkurences izkropļojumiem saskaņā ar principiem, kas ir pamatā Direktīvai 2002/20/EK un Padomes Direktīvai 87/372/EEK (1987. gada 25. jūnijs) par frekvenču joslām, kas rezervējamās publisku Viseiropas sauszemes šūnu mobilo ciparsignālu sakaru saskaņotai ieviešanai Kopienā ⁽¹⁾ (GSM direktīva).

(16) Esošās spektra izmantošanas uzskaites izveide, kā arī tehnoloģiju tendenču, nākotnes vajadzību un spektra pieprasījumu analīze, jo īpaši 400 MHz un 6 GHz joslā, vajadzētu dot iespēju apzināt frekvenču joslas, kurās efektivitāti varētu uzlabot, un spektra kopīgas izmantošanas iespējas, kas sniegtu labumu gan komerciālajā, gan publiskajā sektorā. Spektra pašreizējās izmantošanas uzskaites izveides un uzturēšanas metodoloģijā būtu pienācīgi jāņem vērā pārvaldes iestādēm radītais administratīvais slogs un būtu jācenšas samazināt minēto slogu.

Tādēļ, izstrādājot spektra pašreizējās izmantošanas uzskaites izveides metodoloģiju, būtu pilnībā jāņem vērā dalībvalstu sniegtā informācija saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2007/344/EK (2007. gada 16. maijs) par harmonizētu informācijas pieejamību attiecībā uz radiofrekvenču spektra izmantošanu Kopienā ⁽²⁾.

(17) Radiofrekvenču spektra efektīvai izmantošanai svarīgi ir saskaņotie standarti atbilstīgi Direktīvai 1999/5/EK, un šajos standartos būtu jāņem vērā juridiski noteikti kopīgas izmantošanas nosacījumi. Arī Eiropas standartos attiecībā uz elektriskām un elektroniskām iekārtām un tīkliem, kas nav saistīti ar radio, būtu jāizvairās no traucējumiem radiofrekvenču spektra izmantošanā. Bezvadu ierīču un lietojumu arvien pieaugošais apjoms un blīvums apvienojumā ar radiofrekvenču spektra izmantošanas daudzveidību rada problēmas pašreizējai interferences pārvaldības pieejai. Šī pieeja būtu jāizskata un atkārtoti jāizvērtē, tostarp arī uztvērēju raksturlielumi un sarežģītāki interferences novēršanas mehānismi.

(18) Atbilstošos gadījumos dalībvalstīm būtu jāatļauj ieviest kompensējošus pasākumus, lai segtu pārejas izmaksas.

(19) Saskaņā ar Digitālās programmas Eiropai mērķiem bezvadu platjosla varētu ievērojami sekmēt ekonomikas atlabšanu un izaugsmi, ja tiktu darīts pieejams pietiekams radiofrekvenču spektrs, tiktu ātri piešķirtas spektra izmantošanas tiesības un tirdzniecībai ļautu pielāgoties tirgus attīstībai. Digitālajā programmā Eiropai paredzēts, ka visiem Savienības iedzīvotājiem līdz 2020. gadam vajadzētu būt piekļuvei platjoslas pakalpojumiem ar ātrumu vismaz 30 Mb/s. Tādēļ spektrs, uz ko jau attiecas esošie Komisijas lēmumi, būtu jādara pieejams saskaņā ar minētajos lēmumos paredzētajiem noteikumiem un nosacījumiem. Atkarībā no tirgus pieprasījuma atļauju piešķiršanas process virszemes sakariem būtu jāveic saskaņā ar Direktīvu 2002/20/EK līdz 2012. gada 31. decembrim, lai visiem nodrošinātu vieglu piekļuvi bezvadu platjoslai, jo īpaši frekvenču joslās, kas piešķirtas ar Komisijas Lēmumiem 2008/411/EK ⁽³⁾, 2008/477/EK ⁽⁴⁾ un 2009/766/EK ⁽⁵⁾. Lai papildinātu virszemes platjoslas pakalpojumus un nodrošinātu pārklājumu visattālākajiem Savienības apgabaliem, ātrs un īstenojams risinājums var būt piekļuve satelīta platjoslai.

⁽²⁾ OV L 129, 17.5.2007., 67. lpp.

⁽³⁾ Komisijas Lēmums 2008/411/EK (2008. gada 21. maijs) par 3 400–3 800 MHz frekvenču joslas harmonizāciju tādu zemes sistēmu vajadzībām, kas Kopienā spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus (OV L 144, 4.6.2008., 77. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas Lēmums 2008/477/EK (2008. gada 13. jūnijs) par 2 500–2 690 MHz frekvenču joslas harmonizāciju tādu zemes sistēmu vajadzībām, kas Kopienā spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus (OV L 163, 24.6.2008., 37. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas Lēmums 2009/766/EK (2009. gada 16. oktobris) par 900 MHz un 1 800 MHz frekvenču joslu harmonizāciju tādu sauszemes sistēmu vajadzībām, kas Kopienā spēj nodrošināt Eiropas mēroga elektronisko sakaru pakalpojumus (OV L 274, 20.10.2009., 32. lpp.).

⁽¹⁾ OV L 196, 17.7.1987., 85. lpp.

- (20) Attiecīgos gadījumos būtu jāievieš elastīgāki spektra izmantošanas noteikumi, lai veicinātu inovāciju un ātrdarbīgus platjoslas savienojumus, kas ļautu uzņēmumiem samazināt izmaksas un palielināt konkurētspēju un sniegtu iespēju izstrādāt jaunus interaktīvus tiešsaistes pakalpojumus, piemēram, izglītības, veselības aprūpes un vispārējas nozīmes pakalpojumu jomā.
- (21) Ja ātrdarbīgs platjoslas pieslēgums būtu pieejams gandrīz 500 miljoniem cilvēku Eiropā, tas palīdzētu attīstīt iekšējo tirgu, veidojot pasaules mērogā unikālu lietotāju nepieciešamo skaitu, visos reģionos piedāvājot jaunas iespējas un katram lietotājam nodrošinot lielāku ieguvumu, un dotu Savienībai potenciālu kļūt par pasaulē vadošo uz zināšanām balstīto ekonomiku. Tādēļ strauja platjoslas izvēršana ir izšķiroša Eiropas produktivitātes attīstībai un tam, lai rastos jauni un mazi uzņēmumi, kas varētu ieņemt vadošo pozīciju dažādās nozarēs, piemēram, veselības aprūpes, ražošanas un pakalpojumu nozarēs.
- (22) Starptautiskā Telesakaru savienība (ITU) 2006. gadā aprēķināja, ka, lai attīstītu Starptautisko mobilo telesakaru – 2000 (IMT-2000) un IMT progresīvās (IMT-advanced) sistēmas (proti, 3G un 4G mobilos sakarus), nākotnes platjoslu spektra vajadzības 2020. gadā būtu starp 1 280 un 1 720 MHz komerciālās mobilās rūpniecības vajadzībām katram ITU reģionam, tostarp Eiropai. Jāatzīmē, ka mazākais skaitlis (1 280 MHz) ir lielāks nekā prasības dažās valstīs. Turklāt ir dažas valstis, attiecībā uz kurām prasības ir augstākas par lielāko skaitli (1 720 MHz). Abi šie skaitļi ietver spektru, kuru jau izmanto vai plāno izmantot Pre-IMT sistēmās, IMT-2000 un tās uzlabojumos. Ja nepieciešamais spektrs netiks atbrīvots, vislabāk to darot saskaņoti starptautiskā līmenī, mobilo tīklu ierobežotās jaudas dēļ tiks kavēti jauni pakalpojumi un ekonomikas izaugsme.
- (23) Lielu platību pārklājumam ar bezvadu platjoslas pakalpojumiem optimāla ir frekvenču josla 800 MHz (790–862 MHz). Pamatojoties uz tehnisko nosacījumu saskaņošanu atbilstīgi Lēmumam 2010/267/ES un Komisijas 2009. gada 28. oktobra ieteikumam par digitālās dividendes atbrīvošanas veicināšanu Eiropas Savienībā⁽¹⁾, kurā aicināts līdz 2012. gada 1. janvārim izbeigt analogo apraidi, un ņemot vērā straujās norises valstu regulējuma jomā, minētā josla principā būtu jādara pieejama elektronisko sakaru pakalpojumiem Savienībā līdz 2013. gadam. Ilgākā laikposmā varētu paredzēt arī papildu spektru, ievērojot tehnoloģiju tendenču, nākotnes vajadzību un spektra pieprasījuma analīzes rezultātus. Ņemot vērā to, ka 800 MHz josla pieļauj datu pārraidi lielos apgabalos, attiecīgos gadījumos tās izmantošanas tiesības varētu saistīt ar pārklājuma nodrošināšanas pienākumu.
- (24) Palielinātas bezvadu platjoslas iespējas ir ļoti svarīgas, lai nodrošinātu jaunas izplatīšanas platformas kultūras jomai, tādējādi paverot iespēju minētās nozares sekmīgai turpmākai attīstībai.
- (25) Bezvadu piekļuves sistēmas, tostarp vietējās piekļuves radiotīkli, var pāraugt savus līdz šim piešķirtos apjomus, kas saņemti bez licences. Attiecībā uz pašreizējās frekvenču izmantošanas un jaunu frekvenču spektra vajadzību uzskaiti un atkarībā no spektra izmantošanas citiem nolūkiem būtu jāizvērtē, cik lietderīgi un nepieciešami ir plašāk piešķirt nelicencētu spektru bezvadu piekļuves sistēmām, tostarp vietējiem radiotīkliem 2,4 GHz un 5 GHz joslās.
- (26) Kaut gan apraide arī turpmāk būs svarīga satura izplatīšanas platforma, jo tā joprojām ir visekonomiskākā plašsaziņas līdzekļu platforma, kabeļu un bezvadu platjosla un citi jauni pakalpojumi kultūras jomai sniedz jaunas iespējas dažādot informācijas izplatīšanu, piedāvāt pakalpojumus pēc pieprasījuma un izmantot lielā datu pārraides pieauguma ekonomisko potenciālu.
- (27) Lai pievērstu galveno uzmanību šīs daudzgadu programmas prioritātēm, dalībvalstīm un Komisijai būtu jāsadarbojas, lai atbalstītu un sasniegtu mērķi – nodrošināt Savienības līderpozīcijas bezvadu elektronisko sakaru platjoslas pakalpojumu jomā, šiem pakalpojumiem atbrīvojot pietiekama apjoma spektru rentablās joslās, lai minētie pakalpojumi būtu plaši pieejami.
- (28) Tā kā kopēja pieeja un darbības mēroga radīti ietaupījumi ir būtiski, lai attīstītu platjoslas sakarus visā Savienībā un lai novērstu konkurences izkropļojumus un tirgus fragmentāciju starp dalībvalstīm, vajadzētu noteikt paraugpraksi atsevišķi atļauju nosacījumiem un procedūrām saskaņotai rīcībai starp dalībvalstīm un Komisiju. Šādi nosacījumi un procedūras varētu ietvert saistības attiecībā uz pārklājumu, spektra bloka izmēru, tiesību piešķiršanas laiku, piekļuvi mobilajiem virtuālajiem tīkla operatoriem un spektra izmantošanas tiesību ilgumu. Atspoguļojot spektra tirdzniecības nozīmi, lai palielinātu spektra efektīvu izmantošanu un attīstītu bezvadu iekārtu un pakalpojumu iekšējo tirgu, minētie nosacījumi un procedūras būtu jāpiemēro tām frekvenču joslām, ko piešķir bezvadu sakariem un kuru izmantošanas tiesības drīkst nodot vai iznomāt.
- (29) Papildu spektrs varētu būt vajadzīgs citās nozarēs, piemēram, transportā (drošībai, informācijas un pārvaldības sistēmām), pētniecībā un izstrādē, e-veselībā, e-iekļaušanā un, vajadzības gadījumā, sabiedrības aizsardzībai un palīdzībai katastrofu seku likvidēšanai (SAKSL), ņemot vērā tajās aizvien plašāku video un datu pārraides izmantošanu, lai pakalpojumus varētu sniegt ātri un efektīvi. Sinerģiju optimizēšana starp spektra politiku un pētniecības un izstrādes darbībām un pētījumu veikšana par radio saderību starp dažādiem spektra lietotājiem palīdzēs

(1) OV L 308, 24.11.2009., 24. lpp.

- inovācijām. Turklāt pētījumu rezultāti saskaņā ar Septīto pētniecības, tehnoloģiju attīstības un demonstrējumu pamatprogrammu (2007.–2013. gadam) liek izpētīt vajadzību pēc spektra projektiem, kuriem varētu būt liels ekonomisks vai ieguldījumu potenciāls, jo īpaši attiecībā uz MVU, piemēram, kognitīvais radio vai e-veselība. Atbilstoša aizsardzība pret kaitīgiem traucējumiem būtu jānodrošina arī tāpēc, lai atbalstītu pētniecību un izstrādi un zinātnisko darbību.
- (30) Stratēģija "Eiropa 2020" nosaka vides aizsardzības mērķus attiecībā uz ilgtspējīgu, energoefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, piemēram, uzlabojot energoefektivitāti par 20 % līdz 2020. gadam. Kā uzsvērts Digitālajā programmā Eiropai, liela nozīme ir informācijas un sakaru tehnoloģiju nozarei. Ierosinātie pasākumi ietver Savienības mēroga automatizēto enerģijas pārvaldības sistēmu (viedtīklu un viedmērierīču) izvēšanas paātrināšanu, kurās izmanto sazināšanās funkciju, lai samazinātu enerģijas patēriņu, un automatizēto transporta sistēmu, un automatizētās satiksmes pārvaldības attīstību, lai samazinātu oglekļa dioksīda emisijas transporta nozarē. Spektra tehnoloģiju efektīvāka izmantošana var arī palīdzēt samazināt radioiekārtu enerģijas patēriņu un ierobežot ietekmi uz vidi lauku apvidos un attālos apgabalos.
- (31) Saskaņotai pieejai spektra atļaujām Savienībā būtu pilnībā jāņem vērā sabiedrības veselības aizsardzība pret elektromagnētiskajiem laukiem, kas ir būtiska iedzīvotāju labklājībai. Ievērojot Padomes Ieteikumu 1999/519/EK (1999. gada 12. jūlijs) par ierobežojumiem plašas sabiedrības pakļaušanai elektromagnētisko lauku iedarbībai (0 Hz līdz 300 GHz) (1), ir svarīgi nodrošināt spektra izmantošanas jonizējošās un nejonizējošās ietekmes uz veselību pastāvīgu uzraudzību, tostarp uzraudzīt, kādu kumulatīvo ietekmi reālos apstākļos atstāj arvien vairāk veidu iekārtu izmantošana dažādās spektra frekvencēs.
- (32) Būtiskiem vispārējas nozīmes mērķiem, piemēram, cilvēku drošībai, nepieciešams koordinēts tehniskais risinājums drošības un avārijas dienestu sadarbībai starp dalībvalstīm. Drošības pakalpojumu, ierīču un novatorisku Eiropas mēroga vai savietojamu drošības un ārkārtas risinājumu izstrādei un brīvai aprietei uz saskaņota pamata būtu jādara pieejams pietiekams radiofrekvenču spektrs. Pētījumi liecina, ka ir nepieciešams papildu saskaņots spektrs zem 1 GHz, lai nākamajos piecos līdz desmit gados sniegtu mobilos platjoslas pakalpojumus sabiedrības aizsardzībai un katastrofu seku novēršanai visā Savienībā.
- (33) Ņemot vērā radioviļņu izplatīšanās īpatnības, to, ka radioviļņu izmantošanas pakalpojumu tirgi ir starptautiski, kā arī to, ka jāizvairās no kaitīgiem traucējumiem starp valstīm, radiofrekvenču spektra regulējumam ir spēcīgs pārrobežu vai starptautisks aspekts.
- (34) Saskaņā ar attiecīgo Eiropas Savienības tiesas judikatūru gadījumos, kad starptautiska nolīguma priekšmets ir daļēji Savienības kompetencē un daļēji dalībvalstu kompetencē, ir ļoti būtiski nodrošināt ciešu sadarbību starp dalībvalstīm un Savienības iestādēm. Minētais pienākums sadarboties, kā tas ir izskaidrots vispārārstītā judikatūrā, izriet no Savienības un tās dalībvalstu starptautiskās pārstāvības vienotības principa.
- (35) Tāpat dalībvalstīm varētu būt nepieciešams atbalsts frekvenču koordinēšanai divpusējās sarunās ar Savienības kaimiņvalstīm, tostarp kandidātvalstīm un valstīm, kas pievienojas, lai tās izpildītu Savienības tiesību aktos par frekvenču koordinācijas jautājumiem noteiktos pienākumus. Tam arī būtu jāpalīdz izvairīties no kaitīgiem traucējumiem un uzlabot spektra efektivitāti un spektra izmantošanas konverģenci pat ārpus Savienības robežām.
- (36) Lai sasniegtu šā lēmuma mērķus, ir svarīgi uzlabot pašreizējo institucionālo struktūru spektra politikas koordinācijai un pārvaldei Savienības līmenī, tostarp jautājumos, kas tieši skar divas vai vairāk dalībvalstis, vienlaikus pilnībā ņemot vērā kompetenci un valsts pārvaldes iestāžu zināšanas. Ļoti svarīgi ir arī tas, lai starp standartizācijas iestādēm, pētniecības iestādēm un CEPT pastāvētu sadarbība un koordinācija.
- (37) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (2).
- (38) Ņemot vērā to, ka šā lēmuma mērķi – proti, izveidot daudzgadu radio spektra politikas programmu – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka paredzētās rīcības mēroga dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(1) OV L 199, 30.7.1999., 59. lpp.

(2) OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

- (39) Komisijai reizi gadā būtu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šā lēmuma izpildes rezultātiem un plānoto turpmāko rīcību.
- (40) Izstrādājot priekšlikumu, Komisija ir īpaši ņēmusi vērā ar Komisijas Lēmumu 2002/622/EK ⁽¹⁾ izveidotās Radiofrekvenču spektra politikas grupas atzinumu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Mērķis un darbības joma

1. Ar šo lēmumu izveido radiofrekvenču spektra daudzgadu politikas programmu spektra izmantošanas stratēģiskajai plānošanai un saskaņošanai, lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību tajās Savienības politikas jomās, kurās izmanto spektru, piemēram, elektronisko sakaru, pētniecības, tehnoloģiju attīstības, kā arī kosmosa, satiksmes, enerģētikas un audiovizuālās politikas jomās.

Šis lēmums neietekmē spektra pietiekamu pieejamību citās Savienības politikas jomās, piemēram, civilās aizsardzības un katastrofu seku novēršanas jomā, un kopējā drošības un aizsardzības politikā.

2. Šis lēmums neskar spēkā esošos Savienības tiesību aktus, jo īpaši Direktīvas 1999/5/EK, 2002/20/EK un 2002/21/EK un, ievērojot šā lēmuma 6. pantu, Lēmumu Nr. 676/2002/EK, un pasākumus, kas veikti valstu līmenī atbilstīgi Savienības tiesību aktiem.

3. Šis lēmums neskar pasākumus, kas, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus, veikti valstu līmenī, lai sasniegtu vispārējās nozīmes mērķus, un jo īpaši tos, kas attiecas uz satura reglamentāciju un audiovizuālo politiku.

Šis lēmums neskar dalībvalstu tiesības organizēt un izmantot savu spektru sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības nolūkos, kā arī aizsardzības nolūkos. Ja šis lēmums vai saskaņā ar to veiktie pasākumi 6. pantā norādītajās frekvenču joslās skar spektru, kuru kāda dalībvalsts, ciktāl tas nepieciešams, izmanto ekskluzīvi un tieši sabiedrības drošības un aizsardzības nolūkos, dalībvalstis var turpināt izmantot minēto frekvenču joslu sabiedrības drošības un aizsardzības nolūkos tik ilgi, līdz tiek slēgtas sistēmas, kas šajā joslā darbojas laikā, kad stājas spēkā šis lēmums vai saskaņā ar to tika attiecīgi veikti kāds pasākums. Minētā dalībvalsts noteiktajā kārtībā paziņo par savu lēmumu Komisijai.

2. pants

Vispārējie reglamentējošie principi

1. Dalībvalstis pārredzamā veidā sadarbojas savā starpā un ar Komisiju, lai nodrošinātu šādu vispārējo reglamentējošo principu konsekventu piemērošanu visā Savienībā:

- vispiemērotākās un vismazāk apgrūtinošās atļauju sistēmas piemērošana tādā veidā, lai maksimāli palielinātu spektra izmantošanas elastību un efektivitāti. Šāda atļauju sistēma pamatojas uz objektīviem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem;
- iekšējā tirgus attīstības veicināšana, sekmējot nākotnes Savienības līmeņa digitālo pakalpojumu rašanos un veicinot efektīvu konkurenci;
- konkurences un inovāciju veicināšana, ņemot vērā nepieciešamību izvairīties no kaitīgiem traucējumiem un nepieciešamību nodrošināt pakalpojumu tehnisko kvalitāti, lai veicinātu platjoslas pakalpojumu pieejamību un efektīvi reaģētu uz pieaugošo bezvadu datu plūsmu;
- nosakot tehniskās prasības spektra izmantošanai, pilnībā ievērojot attiecīgos Savienības tiesību aktus, tostarp ierobežojumu pakļaut plašāku sabiedrību elektromagnētiskiem laukiem;
- ja iespējams, tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes veicināšana attiecībā uz spektra izmantošanas tiesībām.

2. Papildus šā panta 1. punktā definētajiem vispārējiem reglamentējošiem principiem saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 8.a, 9., 9.a un 9.b pantu un Lēmumu Nr. 676/2002/EK elektroniskajiem sakariem piemēro šādus īpašus principus:

- tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes piemērošana attiecībā uz spektra izmantošanas tiesībām elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem, kā arī radiofrekvenču izmantošanas tiesību nodošanai vai iznomāšanai;
- radiofrekvenču izmantošanas saskaņošanas veicināšana visā Savienībā atbilstīgi vajadzībai nodrošināt to rezultatīvu un efektīvu izmantošanu;
- pieaugošo bezvadu datu pārraižu un platjoslas pakalpojumu vienkāršošana, jo īpaši veicinot elastību, un inovācijas sekmēšana, ņemot vērā nepieciešamību nepieļaut kaitīgus traucējumus un nodrošināt pakalpojumu tehnisko kvalitāti.

3. pants

Politikas mērķi

Lai pievērstu uzmanību šā lēmuma prioritātēm, dalībvalstis un Komisija sadarbojas, lai atbalstītu un sasniegtu šādus politikas mērķus:

- veicināt spektra efektīvu pārvaldību un izmantošanu, lai vislabāk apmierinātu pieaugošo pieprasījumu pēc frekvenču izmantošanas, kurš norāda uz spektra svarīgo sociālo, kultūras un ekonomisko vērtību;

⁽¹⁾ OV L 198, 27.7.2002., 49. lpp.

- b) tiek tiesīdīgi piešķirt pietiekamu un piemērotu spektru, lai atbalstītu Savienības politikas mērķus un vislabāk apmierinātu pieaugošo pieprasījumu pēc datu bezvadu pārraidēm, tādējādi ļaujot attīstīties komerciālajiem un sabiedriskajiem pakalpojumiem, vienlaikus ņemot vērā svarīgus vispārējas nozīmes mērķus, piemēram, kultūras daudzveidību un viedokļu dažādību plašsaziņas līdzekļos; šajā nolūkā būtu jāpieliek visas pūles, lai, pamatojoties uz uzskaiti, kas izveidota saskaņā ar 9. pantu, līdz 2015. gadam apzinātu vismaz 1 200 MHz piemērota spektra. Šajā skaitlī ir ietverts spektrs, kuru jau izmanto;
- c) pārvarēt digitālo plaisu un veicināt Digitālās programmas Eiropai mērķus, līdz 2020. gadam sekmējot visiem Savienības iedzīvotājiem piekļuvi platjoslai ar ātrumu vismaz 30 Mb/s un nodrošinot, lai Savienībā varētu būt visaugstākais iespējamais platjoslas ātrums un jauda;
- d) nodrošināt Savienības līderpozīcijas bezvadu elektronisko sakaru platjoslas pakalpojumu jomā, minētajiem pakalpojumiem atbrīvojot pietiekama apjoma spektru rentablās joslās, lai minētie pakalpojumi būtu plaši pieejami;
- e) nodrošināt iespējas komercsektoram un sabiedriskajam sektoram, palielinot mobilās platjoslas jaudu;
- f) veicināt inovācijas un ieguldījumus, palielinot spektra izmantošanas elastīgumu, konsekventi visā Savienībā piemērojot tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes principus starp tehnoloģiskajiem risinājumiem, kas var tikt pieņemti, un nodrošinot regulatīvo prognozējamību, kā noteikts *inter alia* elektronisko sakaru tiesiskajā regulējumā, atbrīvojot saskaņotu spektru jaunām progresīvām tehnoloģijām, kā arī nodrošinot spektra izmantošanas tiesību tirdzniecības iespējas, tādējādi radot iespējas Savienības līmeņa nākotnes digitālo pakalpojumu izstrādei;
- g) atvieglināt pieeju spektram, izmantojot priekšrocības, ko sniedz vispārējās atļaujas elektroniskajiem sakariem saskaņā ar Direktīvas 2002/20/EK 5. pantu;
- h) mudināt pasīvu infrastruktūras kopīgu izmantošanu, ja tas ir samērīgi un nediskriminējoši, kā to paredz Direktīvas 2002/21/EK 12. pants;
- i) saglabāt un attīstīt efektīvu konkurenci, jo īpaši elektronisko sakaru pakalpojumu jomā, cenšoties izvairīties no *ex ante* pasākumiem vai *ex post* aizsardzības līdzekļiem, pārmērīgas radiofrekvenču izmantošanas tiesību uzkrāšanās atsevišķiem uzņēmumiem, kas rada būtisku kaitējumu konkurencei;
- j) mazināt iekšējā tirgus sadrumstalotību un pilnībā izmantot tā potenciālu, lai veicinātu ekonomisko izaugsmi un darbības mēroga radītus ietaupījumus Savienības līmenī, attiecīgi uzlabojot koordināciju un spektra izmantošanas un pieejamības tehnisko nosacījumu saskaņošanu;
- k) novērst citu radio vai ar radio nesaistītu ierīču radītus kaitīgus traucējumus vai darbības traucējumus, *inter alia* veicinot tādu standartu izstrādi, kas veicina spektra efektīvu izmantošanu, un palielināt uztvērēju noturību pret traucējumiem, jo īpaši ņemot vērā pieaugošā radio ierīču un lietojumu apjoma un blīvuma kumulatīvo ietekmi;
- l) sekmēt jaunu patēriņa produktu un tehnoloģiju pieejamību, lai nodrošinātu atbalstu patērētājiem pārejai uz digitālo tehnoloģiju, un nodrošināt efektīvu digitālās dividendes izmantošanu;
- m) samazināt Savienības oglekļa emisijas ietekmi, palielinot bezvadu sakaru tīklu un iekārtu tehnisko efektivitāti un energoefektivitāti.

4. pants

Palielināta efektivitāte un elastība

1. Dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju vajadzības gadījumā veicina kolektīvu spektra izmantošanu, kā arī kopīgu spektra izmantošanu.

Dalībvalstis arī veicina esošo un jauno tehnoloģiju attīstību, piemēram, kognitīvajā radio, tostarp tādu, kas izmanto "balto laukumus".

2. Dalībvalstis un Komisija sadarbojas, lai palielinātu spektra izmantošanas elastību, lai veicinātu inovāciju un ieguldījumus, izmantojot iespēju pielietot jaunās tehnoloģijas un nododot vai iznomājot spektra izmantošanas tiesības.

3. Dalībvalstis un Komisija sadarbojas, lai veicinātu standartu izstrādi un saskaņošanu radioiekārtām un telesakaru galiekārtām, kā arī elektriskām un elektroniskām iekārtām un tīkliem, vajadzības gadījumā pamatojoties uz Komisijas standartizācijas pilnvarām, kas izsniegtas attiecīgajām standartizācijas struktūrām. Īpašu uzmanību pievērš arī to iekārtu standartiem, kuras izmanto invalīdi.

4. Dalībvalstis veicina pētniecību un izstrādi jauno tehnoloģiju, piemēram, kognitīvo tehnoloģiju un ģeolokācijas datubāzu, jomā.

5. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis izveido spektra izmantošanas tiesību piešķiršanas atlases kritērijus un procedūras, kas veicina konkurenci, ieguldījumus un spektra kā sabiedriskās preces efektīvu izmantošanu, kā arī veicina jauno un esošo pakalpojumu un ierīču līdzaspastāvēšanu. Dalībvalstis sekmē spektra nepārtrauktu, efektīvu izmantošanu tīklos, ierīcēs un lietojumprogrammās.

6. Ja nepieciešams, lai nodrošinātu efektīvu spektra izmantošanas tiesību izmantošanu un izvairītos no spektra uzkrāšanas, dalībvalstis var apsvērt iespēju veikt attiecīgus pasākumus, piemēram, naudas sodu piemērošanu, stimulējošu maksu instrumentu pielietošanu vai tiesību atsaukšanu. Šādus pasākumus izveido un piemēro pārrēdzami, bez diskriminācijas un samērīgi.

7. Attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumiem dalībvalstīs līdz 2013. gada 1. janvārim pieņem platjoslas pakalpojumu attīstīšanai atbilstošus atļauju piešķiršanas un izsniegšanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2002/20/EK ar mērķi sasniegt augstāko iespējamo jaudu un platjoslas ātrumu.

8. Lai novērstu iespējamo iekšējā tirgus sadrumstalotību sakarā ar atšķirīgiem atlases kritērijiem un procedūrām attiecībā uz saskaņota spektra piešķiršanu elektronisko sakaru pakalpojumiem un atļauju to tirdzniecībai visās dalībvalstīs saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 9.b pantu, Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm un saskaņā ar subsidiaritātes principu, veicina paraugprakses apzināšanu un apmaiņu attiecībā uz atļauju izsniegšanas noteikumiem un procedūrām, kā arī sekmē informācijas apmaiņu par šādu spektru, lai palielinātu saskaņotību Eiropā, ko panāk, piemērojot tehnoloģiju un pakalpojumu neitralitātes principu.

5. pants

Konkurence

1. Dalībvalstis veicina efektīvu konkurenci un nepieļauj konkurences izkropļojumus elektronisko sakaru pakalpojumu iekšējā tirgū saskaņā ar Direktīvu 2002/20/EK un Direktīvu 2002/21/EK.

Piešķirot spektra izmantošanas tiesības privāto elektronisko sakaru tīklu izmantotājiem, tās ņem vērā arī konkurences aspektus.

2. Piemērojot 1. punkta pirmo daļu un neskarot konkurences noteikumu piemērošanu un pasākumus, ko dalībvalstis pieņēmušas, lai sasniegtu vispārējas nozīmes mērķus saskaņā ar Direktīvas 2002/21/EK 9. panta 4. punktu, dalībvalstis var pieņemt *inter alia* pasākumus:

- a) lai ierobežotu spektra apjomu, kura izmantošanas tiesības piešķir jebkuram uzņēmumam, vai lai šādām izmantošanas tiesībām noteiktu nosacījumus, piemēram, vairumtirdzniecības piekļuves nodrošināšanu, valsts līmeņa vai reģionālo viesabonēšanu atsevišķās joslās vai konkrētās joslu grupās ar līdzīgām iezīmēm, piemēram, joslās zem 1 GHz, kas piešķirtas elektronisko sakaru pakalpojumiem. Šādus papildnoteikumus var noteikt tikai valsts kompetentā iestāde;
- b) ja tas ir piemēroti situācijai valsts tirgū, lai rezervētu konkrētu daļu frekvenču joslu vai joslu grupu piešķiršanai jauniem tirgus dalībniekiem;
- c) lai atteiktos piešķirt jaunas spektra izmantošanas tiesības vai atļautu jaunu spektra izmantošanu konkrētās joslās, vai noteiktu nosacījumus jauno spektra izmantošanas tiesību piešķirumam vai jauna spektra izmantošanas atļaujai, lai izvairītos no konkurences izkropļojumiem, kas radušies izmantošanas tiesību piešķiršanas, nodošanas vai uzkrāšanas rezultātā;
- d) lai aizliegtu vai noteiktu nosacījumus tādai spektra izmantošanas tiesību nodošanai, kas nav pakļauta valsts vai Savienības apvienošanās kontrolei, ja šāda nodošana varētu būtiski kaitēt konkurencei;

e) lai grozītu esošās tiesības saskaņā ar Direktīvu 2002/20/EK, ja tas ir nepieciešams, lai novērstu *ex post* konkurences izkropļojumus, kas radušies radiofrekvenču izmantošanas tiesību nodošanas vai uzkrāšanas rezultātā.

3. Ja dalībvalstis vēlas pieņemt kādu no šā panta 2. punktā minētajiem pasākumiem, tās rīkojas saskaņā ar Direktīvā 2002/20/EK noteiktajām procedūrām, ar ko ievieš vai maina šādus nosacījumus attiecībā uz spektra izmantošanas tiesībām.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka elektronisko sakaru pakalpojumu atļauju un atlases procedūras veicina efektīvu konkurenci Savienības iedzīvotāju, patērētāju un uzņēmumu interesēs.

6. pants

Bezvadu platjoslas sakariem vajadzīgais spektrs

1. Dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Savienībā ir pieejams pārklājuma un jaudas ziņā pietiekams spektrs, lai dotu iespēju Savienībā panākt augstāko platjoslas ātrumu pasaulē, tādējādi ļaujot bezvadu lietojumiem un Eiropas līderpozīcijai jauno pakalpojumu jomā efektīvi veicināt ekonomikas izaugsmi, kā arī lai sasniegtu mērķi līdz 2020. gadam visiem iedzīvotājiem nodrošināt platjoslas piekļuves ātrumu, kas nav mazāks par 30 Mb/s.

2. Lai Savienības iedzīvotāju un patērētāju interesēs veicinātu plašāku pieeju bezvadu platjoslas pakalpojumiem, dalībvalstis piešķir joslas, uz ko attiecas Lēmumi 2008/411/EK (3,4–3,8 GHz), 2008/477/EK (2,5–2,69 GHz) un 2009/766/EK (900–1 800 MHz), saskaņā ar minētajos lēmumos paredzētajiem noteikumiem un nosacījumiem. Atkarībā no tirgus pieprasījuma dalībvalstis veic atļauju izsniegšanas procesu līdz 2012. gada 31. decembrim, neskarot esošo pakalpojumu sniegšanu un saskaņā ar nosacījumiem, kas ļauj patērētājiem viegli piekļūt bezvadu platjoslas pakalpojumiem.

3. Dalībvalstis veicina to, ka elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji nepārtraukti uzlabo savus tīklus atbilstoši jaunākajai, efektīvākajai tehnoloģijai, lai radītu savas spektra divīdendes saskaņā ar pakalpojumu un tehnoloģiju neitralitātes principu.

4. Līdz 2013. gada 1. janvārim dalībvalstis veic atļauju izsniegšanas procesu, lai atļautu izmantot 800 MHz joslu elektronisko sakaru pakalpojumiem. Komisija piešķir īpašas atkāpes līdz 2015. gada 31. decembrim dalībvalstīm, kurās ārkārtēji valsts vai vietēji apstākļi vai pārrobežu frekvenču koordinēšanas problēmas liedz joslas pieejamību, pamatojoties uz pienācīgi pamatotu attiecīgās dalībvalsts pieteikumu.

Ja dalībvalstij pamatotas pārrobežu frekvenču koordinēšanas problēmas ar vienu vai vairākām valstīm, tostarp kandidātvalstīm vai valstīm, kas pievienojas, turpinās pēc 2015. gada 31. decembra un kavē 800 MHz joslas pieejamību, Komisija piešķir īpašas ikgadējas atkāpes līdz šādu problēmu pārvarēšanai.

Dalībvalstis, kam piešķirtas atkāpes saskaņā ar pirmo vai otro daļu, nodrošina, ka 800 MHz joslas lietošana nekavē minētās joslas pieejamību elektronisko sakaru pakalpojumiem, kas nav apraide kaimiņu dalībvalstīs.

Šis punkts attiecas arī uz spektra koordinēšanas problēmām Kipras Republikā, kas radušās tādēļ, ka Kipras valdība nevar veikt efektīvu kontroli tās valsts teritorijas daļā.

5. Dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju nepārtraukti pārrauga jaudas prasības bezvadu platjoslas pakalpojumiem. Pamatojoties uz 9. panta 4. punktā minētās analīzes rezultātiem, Komisija novērtē un līdz 2015. gada 1. janvārim ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par to, vai nepieciešams saskaņot papildu frekvenču joslas.

Dalībvalstis attiecīgā gadījumā un saskaņā ar Savienības tiesību aktiem var nodrošināt, ka spektra izmantošanas pārejas vai pārdales tiešās izmaksas tiek pienācīgi kompensētas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem.

6. Dalībvalstis attiecīgā gadījumā sadarbībā ar Komisiju veicina pieeju platjoslas pakalpojumiem attālākajos un mazapdzīvotos apgabalos, izmantojot 800 MHz joslu. To darot, dalībvalstis izskata iespējas un attiecīgā gadījumā veic tehniskus un reglamentējošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka 800 MHz frekvenču joslas atbrīvošana negatīvi neietekmē programmas izstrādes un īpašo pasākumu (PMSE) lietotājus.

7. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm izvērtē, cik pamatoti un iespējami ir pagarināt nelicencēta spektra piešķirumus bezvadu piekļuves sistēmām, tostarp radio lokālajiem tīkliem.

8. Dalībvalstis atļauj nodot vai iznomāt spektra izmantošanas tiesības saskaņotās joslās 790–862 MHz, 880–915 MHz, 925–960 MHz, 1 710–1 785 MHz, 1 805–1 880 MHz, 1 900–1 980 MHz, 2 010–2 025 MHz, 2 110–2 170 MHz, 2,5–2,69 GHz un 3,4–3,8 GHz.

9. Lai nodrošinātu, ka visiem iedzīvotājiem ir piekļuve progresīviem digitāliem pakalpojumiem, tostarp platjoslām, jo īpaši attālākajos un mazapdzīvotos apgabalos, dalībvalstis un Komisija var noskaidrot, vai ir pieejams pietiekams spektrs, lai sniegtu platjoslas satelītpakalpojumus, kas ļauj piekļūt internetam.

10. Dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju pārbauda iespēju padarīt pieejamākas pikošūnu tipa bāzes stacijas (*picocells*) un femtošūnu tipa bāzes stacijas (*femtocells*) un palielināt to izman-

tošanu. Tās pilnībā ņem vērā minēto šūnas bāzes staciju potenciālu un spektra kopīgu izmantošanu un izmantošanu bez licences, lai tādā veidā nodrošinātu pamatu bezvadu režģītīkliem, kuriem var būt liela nozīme digitālās plaisas pārvarēšanā.

7. pants

Spektra vajadzības citām bezvadu sakaru politikas jomām

Lai atbalstītu inovatīvu audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu un citu pakalpojumu turpmāku attīstību Eiropas iedzīvotāju vajadzībām, ņemot vērā ekonomiskos un sociālos ieguvumus no vienota digitālā tirgus, dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju tiecas nodrošināt pietiekama spektra pieejamību šādu satelītpakalpojumu un virszemes sistēmu pakalpojumu sniegšanai, ja šāda vajadzība ir skaidri pamatota.

8. pants

Spektra vajadzības citām īpašām Savienības politikas jomām

1. Dalībvalstis un Komisija nodrošina spektra pieejamību un aizsargā radiofrekvences, kas vajadzīgas Zemes atmosfēras un virsmas novērošanai, ļaujot attīstīt un izmantot kosmosa lietojumus un uzlabot transporta sistēmas, jo īpaši pasaules mēroga civilās navigācijas satelītsistēmu, kas izveidota saskaņā ar *Galileo* programmu⁽¹⁾, Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*)⁽²⁾ un automatizētas transporta drošības un transporta pārvaldības sistēmas.

2. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm veic pētījumus par enerģijas taupīšanu spektra izmantošanā, lai veicinātu oglekļa satura samazināšanas politiku, kā arī apsver iespēju padarīt spektru pieejamu bezvadu tehnoloģijām ar potenciālu uzlabot energotaupību un efektivitāti citiem sadales tīkliem, piemēram, ūdensapgādei, tostarp viedajiem enerģētīkliem un viedmērierīču sistēmām.

3. Komisija, sadarbojoties ar dalībvalstīm, cenšas nodrošināt to, lai atbilstoši saskaņotiem nosacījumiem būtu pieejams pietiekams spektrs, ar ko veicināt drošības pakalpojumu attīstību un saistītu ierīču brīvu apriti, kā arī sabiedriskās drošības un aizsardzības, civilās aizsardzības un katastrofu seku novēršanas novatorisku savietojamu risinājumu izstrādi.

4. Dalībvalstis un Komisija sadarbojas ar zinātnieku un akadēmiskajām aprindām, lai apzinātu vairākas pētniecības un izstrādes iniciatīvas un novatoriskus lietojumus, kam var būt nozīmīga sociāli ekonomiska ietekme un/vai ieguldījumu potenciāls, un izvērtē spektra vajadzības šādiem lietojumiem un, ja nepieciešams, apsver iespējas piešķirt pietiekamu spektru šādam lietojumam atbilstīgi saskaņotiem tehniskiem nosacījumiem un ar vismazāk apgrūtinošu administratīvo slogu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 683/2008 (2008. gada 9. jūlijs) par Eiropas satelītu radionavigācijas programmu (*EGNOS* un *Galileo*) turpmāku īstenošanu (OV L 196, 24.7.2008., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 911/2010 (2010. gada 22. septembris) par Eiropas Zemes novērošanas programmu (*GMES*) un tās sākotnējām darbībām (2011–2013) (OV L 276, 20.10.2010., 1. lpp.).

5. Dalībvalstis sadarbībā ar Komisiju cenšas nodrošināt nepieciešamās frekvences joslas PMSE, lai saskaņā ar Savienības mērķiem uzlabotu iekšējā tirgus integrāciju un kultūras pieejamību.

6. Dalībvalstis un Komisija cenšas nodrošināt spektra pieejamību radiofrekvenču identifikācijas ierīcēm (RFID) un citām ar "lietu internetu" (*Internet of Things, IoT*) saistītām bezvadu sakaru tehnoloģijām un sadarbojas, lai izstrādātu standartus un saskaņotu spektra piešķiršanu ar *IoT* saistītām sakaru tehnoloģijām visās dalībvalstīs.

9. pants

Uzskaitē

1. Ar šo tiek izveidota spektra pastāvošo pielietojumu uzskaitē komerciāliem un publiskiem mērķiem.

Šādas uzskaites mērķi ir:

- a) dot iespēju apzināt frekvenču joslas, kurās esošā spektra izmantošanas efektivitāti varētu uzlabot;
- b) palīdzēt apzināt frekvenču joslas, kas varētu būt piemērotas pārdalei un spektra kopīgas izmantošanas iespējām, lai atbalstītu šajā lēmumā izklāstītās Savienības politikas jomas, vienlaikus ņemot vērā vajadzības pēc spektra nākotnē, pamatojoties *inter alia* uz patērētāju un operatoru pieprasījumu, kā arī iespēju šādas vajadzības apmierināt;
- c) palīdzēt analizēt gan privāto, gan publisko lietotāju dažādus spektra izmantošanas veidus;
- d) palīdzēt apzināt frekvenču joslas, ko varētu piešķirt vai pārdalīt, lai uzlabotu to efektīvu izmantošanu, veicināt inovāciju un uzlabot konkurenci iekšējā tirgū, lai izpētītu jaunus spektra kopīgas izmantošanas veidus gan privāto, gan publisko lietotāju interesēs, vienlaikus ņemot vērā šādas joslu un blakusjoslu piešķiršanas un pārdalīšanas iespējamo pozitīvo un negatīvo ietekmi uz pašreizējiem lietotājiem.

2. Lai nodrošinātu šā panta 1. punkta saskaņotu īstenošanu, Komisija, pilnībā ņemot vērā Radiofrekvenču spektra politikas grupas viedokļus, līdz 2013. gada 1. jūlijam pieņem šādus īstenošanas aktus:

- a) izstrādāt praktiskos aspektus un vienotus formātus tādu datu par spektra pašreizējo izmantošanu vākšanai un sniegšanai, ko dalībvalstis vāc un sniedz Komisijai, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti Lēmuma Nr. 676/2002/EK 8. pantā noteiktie uzņēmējdarbības konfidencialitātes noteikumi un dalībvalstu tiesības neizpaust konfidencialu informāciju, ņemot vērā mērķi samazināt dalībvalstu administratīvo slogu un esošos

pienākumus, kas izriet no citiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši attiecībā uz pienākumu sniegt konkrētu informāciju;

- b) izstrādāt analīzes metodiku tehnoloģiju tendencēm, nākotnes vajadzībām un spektra pieprasījumam Savienības politikas jomās, uz ko attiecas šis lēmums, jo īpaši tiem pakalpojumiem, kas varētu darboties frekvenču diapazonā no 400 MHz līdz 6 GHz, lai apzinātu topošos un potenciālos spektra nozīmīgus izmantošanas gadījumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 13. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Komisija pārvalda 1. punktā minēto uzskaitē saskaņā ar 2. punktā minētajiem īstenošanas aktiem.

4. Komisija analizē tehnoloģiju tendences, nākotnes vajadzības un spektra pieprasījumu saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktā minētajiem īstenošanas aktiem. Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par minētās analīzes rezultātiem.

10. pants

Starptautiskās sarunas

1. Starptautiskajās sarunās par spektra jautājumiem piemēro šādus principus:

- a) ja starptautisko sarunu priekšmets ir Savienības kompetencē, Savienības nostāju nosaka saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
- b) ja starptautisko sarunu priekšmets ir daļēji Savienības kompetencē un daļēji dalībvalstu kompetencē, Savienība un dalībvalstis cenšas noteikt kopēju nostāju saskaņā ar patiesas sadarbības principa prasībām.

Pirmās daļas b) apakšpunkta piemērošanas nolūkā Savienība un dalībvalstis sadarbojas saskaņā ar principu par Savienības un tās dalībvalstu vienotu starptautisku pārstāvību.

2. Savienība pēc pieprasījuma sniedz dalībvalstīm juridisko, politisko un tehnisko atbalstu, lai risinātu spektra koordinācijas jautājumus ar Savienības kaimiņvalstīm, tostarp kandidātvalstīm un valstīm, kas pievienojas, tādā veidā, ka attiecīgās dalībvalstis var ievērot to pienākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Sniedzot šādu palīdzību, Savienība izmanto visas savas juridiskās un politiskās pilnvaras, lai veicinātu Savienības politikas īstenošanu.

Savienība atbalsta arī trešo valstu centienus īstenot spektra pārvaldību, kas ir saderīga ar Savienības pārvaldību, lai tādējādi aizsargātu Savienības spektra politikas mērķus.

3. Risinot divpusējas vai daudzpusējas sarunas ar trešām valstīm, dalībvalstis ievēro savas saistības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Parakstot vai kā citādi pieņemot starptautiskās saistības attiecībā uz spektru, dalībvalstis to parakstīšanai vai jebkurai cita akta pieņemšanai pievieno kopīgu deklarāciju, norādot, ka tās īsteno šādus starptautiskos nolīgumus vai saistības saskaņā ar savām saistībām, kas izriet no Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību.

11. pants

Sadarbība starp dažādām struktūrām

1. Komisija un dalībvalstis sadarbojas, lai uzlabotu pašreizējo institucionālo vidi, lai veicinātu spektra pārvaldības koordināciju Savienības līmenī, tostarp jautājumos, kas tieši skar divas vai vairāk dalībvalstis, ar mērķi attīstīt iekšējo tirgu un nodrošināt, ka Savienības spektra politikas mērķi tiek pilnībā sasniegti.

2. Komisija un dalībvalstis mudina standartizācijas struktūras, CEPT, Komisijas Kopīgo pētniecības centru un visas attiecīgās puses cieši sadarboties visos tehniskajos jautājumos, lai veicinātu spektra efektīvu izmantošanu. Šajā nolūkā tās uztur saskaņotu saikni starp spektra pārvaldību un standartizāciju tā, lai veicinātu iekšējo tirgu.

12. pants

Sabiedriskā apspriešanās

Ja tas ir lietderīgi, Komisija organizē sabiedrisko apspriešanu, lai apkopotu visu ieinteresēto personu, kā arī plašas sabiedrības viedokli par spektra izmantošanu Savienībā.

13. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz Radiofrekvenču spektra komiteja, kas izveidota ar Lēmumu Nr. 676/2002/EK. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu. Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu, un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

14. pants

Atbilstība politikas virzieniem un mērķiem

Dalībvalstis piemēro šajā lēmumā noteiktos politikas virzienus un mērķus līdz 2015. gada 1. jūlijam, ja vien šajā lēmumā nav norādīts citādi.

15. pants

Ziņošana un pārskatīšana

Komisija līdz 2014. gada 10. aprīlim ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par darbībām, kas veiktas, un pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo lēmumu.

Dalībvalstis sniedz Komisijai visu informāciju, kas vajadzīga šā lēmuma piemērošanas pārskatīšanai.

Komisija pārskata šā lēmuma piemērošanu līdz 2015. gada 31. decembrim.

16. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

17. pants

Adresāti

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2012. gada 14. martā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
N. WAMMEN